04/10/2022

4 Οκτωβρίου: Οικουμενικό μήνυμα Βαρθολομαίου για την προστασία των ζώων

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

> *«Δεν υπάρχει μέλλον διά τον άνθρωπον, εάν αυτό δεν εμπερικλείη και το μέλλον των ζώων. Δεν υπάρχει βιώσιμος ανθρωπιστική ηθική, εάν αυτή δεν εμπεριέχει και τον «σεβασμόν της ζωής», εάν δεν εκφράζη συγχρόνως την «άνευ όρων ευθύνην, δι' ο,τι ζη»*

Ο **Οικουμενικός Πατριάρχης** **κ.κ Βαρθολομαίος** χρησιμοποιώντας τη φράση αυτή του πολυεπιστήμονα, θεολόγου, φιλόσοφου, μουσικολόγου, ιατρού και ιεραπόστολου **Άλμπερτ Σβάιτσερ** κατά το συνέδριο που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Ιούνιο στη Χάλκη, με θέμα *«Eco ευ-ζην: Περιβάλλον, Ζώα, Ηθική»*, επαναδιατύπωσε τον άρρηκτο κρίκο της ζωής του ανθρώπου με όλα τα έμβια όντα.

Γράφει η Κάτια Τσιμπλάκη

Σήμερα 4 Οκτωβρίου εορτάζεται η **Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων**. Ο Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας, είναι ίσως ο πρώτος θρησκευτικός ηγέτης, ο οποίος από τα πρώτα της εκλογής του τόνισε την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και την προστασία της αλυσίδας της ζωής στον πλανήτη. Ο αείμνηστος φωτογράφος **Νικόλαος Μαγγίνας** τον είχε απαθανατίσει – στην ιστορική πλέον φωτογραφία – να αγκαλιάζει ένα μικρό πρόβατο, η οποία έκανε το γύρο του κόσμου.

Από μικρός, ο κατά κόσμον **Δημήτριος Αρχοντώνης,** στο χωριό **Άγιοι Θεόδωροι** της **Ίμβρου** όπου γεννήθηκε, εκτός από τα χωράφια, τις ελιές που φύτευε και μάζευε αγαπούσε και φρόντιζε τα ζώα.

«Η Μεγάλη Εκκλησία αφουγκράζεται την κραυγήν αγωνίας της γης, των εμβίων όντων και του κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν Θεού πλασθέντος ανθρώπου, θυμάτων της αλογίστου γεωκτονίας της εποχής μας. Όλα αυτά ενέπνευσαν κοινοβούλια, πανεπιστήμια, επιστημονικά κέντρα, κοινωνικούς φορείς, οργανώσεις και την νεολαίαν. Απετέλεσαν επίσης έναυσμα διά την Ορθόδοξον θεολογίαν, να προβάλλη μετ' εμφάσεως το οικοφιλικόν περιεχόμενον της χριστιανικής κοσμολογίας και ανθρωπολογίας", είπε ο **Οικουμενικός κ.κ Πατριάρχης Βαρθολομαίος** κατά την αναγόρευσή του στις 17 Ιουνίου 2022 σε επίτιμο διδάκτορα στο **Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο** επισημαίνοντας ότι γίνεται ένας **"τρίτος παγκόσμιος πόλεμος"** εναντίον της φύσης.

Η οικολογική κρίση αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα, επηρεάζει τον άνθρωπο, τα έμβια όντα και απειλεί το μέλλον της ζωής στη Γη

“Πέραν κάθε αμφιβολίας, το φυσικόν περιβάλλον απειλείται σήμερον όσον ποτέ άλλοτε κατά το παρελθόν. Ως έχει γραφή, εκτυλίσσεται εις την εποχήν μας ένας «τρίτος παγκόσμιος πόλεμος» εναντίον της φύσεως. Η οικολογική κρίσις δεν γνωρίζει σύνορα, αποτελεί παγκόσμιον πρόβλημα, το οποίον όχι μόνον επηρεάζει τον σύγχρονον άνθρωπον και τα λοιπά έμβια όντα, αλλά απειλεί και το μέλλον της ζωής εις τον πλανήτην μας....

Δι’ ημάς, η αδιαφορία διά τον πάσχοντα συνάνθρωπον και διά την καταστροφήν του φυσικού περιβάλλοντος είναι αδιαφορία διά τον Θεόν και διά τας εντολάς του. Όπου υπάρχει αγάπη και αλληλεγγύη, όταν αγωνιζώμεθα διά την ακεραιότητα της δημιουργίας, δοξάζεται ο Θεός”, είχε πει μεταξύ άλλων.

Ο Πατριάρχης Δημήτριος ξεκίνησε την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης

Το θεμέλιο λίθο για την προστασία του Περιβάλλοντος είχε θέσει ο Προκάτοχός του ο Αείμνηστος **Οικουμενικός Πατριάρχης Δημήτριος** ο οποίος στην 3η Πανορθόδοξη Διάσκεψη στη Γενεύη το 1986 έκρουσε τον κώδικα του κινδύνου για την καταστροφή του περιβάλλοντος και τις επιπτώσεις στα έμβια όντα.

Τρία χρόνια μετά, με απόφαση της **Ιεράς Συνόδου** του Οικουμενικού Θρόνου ο αείμνηστος **Πατριάρχης Δημήτριος** εκδίδει ένα εγκύκλιο μήνυμα σε όλο τον κόσμο με το οποίο καθιερώνεται η 1η Σεπτεμβρίου ως ημέρα προσευχής και ικεσίας της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Στο ιστορικό αυτό κείμενο ο Πατριάρχης εκφράζει την αγωνία του «*ότι στις μέρες μας συντελείται από τον άνθρωπο μια ανηλεής καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος με πολύ επικίνδυνες συνέπειες για την ίδια την επιβίωση του φυσικού κόσμου που ο Θεός έπλασε».*

Ο διάδοχός του ο **Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ.Βαρθολομαίος** λίγο μετά την εκλογή του κάλεσε στην Κωνσταντινούπολη όλους τους αρχηγούς των Ορθόδοξων εκκλησιών οι οποίοι στο κοινό μήνυμά τους επικροτούν την πρωτοβουλία του να καθιερωθεί η 1η Σεπτεμβρίου ως ημέρα περιβάλλοντος.

Εκ τότε οι πρωτοβουλίες που έλαβε για την προστασία του περιβάλλοντος και όλων των έμβιων όντων πολλές.

Το ενδιαφέρον του για την καφέ αρκούδα που κάποιοι πρότειναν τη θανάτωσή της επειδή… πεινούσε

Ο **Οικουμενικός Πατριάρχης** το 2012 είχε δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για μια αρκούδα που είχε πλησιάσει αρκετές φορές το κοπάδι βοσκού, εκφράζοντας την αντίθεσή του στην πρόταση που έθεσαν ακόμη και επίσημοι φορείς να θανατωθεί. Ο **Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας,** είχε πει ότι λόγω της καταγωγής του από την Ίμβρο ήταν έντονα ευαισθητοποιημένος στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των ζώων. Είχε τονίσει τη διάσταση ότι το ζώο δεν μπορούσε να βρει τροφή στο δάσος για αυτό προσέγγιζε τους ανθρώπους. Έντονο ήταν και το ενδιαφέρον του για την αιχμαλωσία των αρκούδων.

Η ιστορική έκθεση ως μαθητής Γυμνασίου που εξέφραζε τα φιλοζωικά του αισθήματα

” Ότε ήμην παιδίον ” , είναι ο τίτλος του βιβλίου που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Καστανιώτη. Το κείμενο που ακολουθεί είναι μια έκθεση του **Οικουμενικού Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου** από τα μαθητικά του χρόνια στη Γ΄Γυμνασίου το Σχολικό έτος 1953-54 στην Ίμβρο.

«Ο πάνσοφος Δημιουργός ως κορωνίδα των κτισμάτων Του έπλασε τον άνθρωπον,δια να διαφέρη από τα άλογα ζώα. Είναι λοιπόν και ο άνθρωπος και τα ζώα και όλα όσα βλέπουμε γύρω μας δημιουργήματα του παντοδυνάμου Θεού. Και άλλα μεν εξ αυτών ο Θεός επροίκισεν δια δυνατοτήτων και χαρισμάτων μικράς αξίας,άλλα δε δια χαρισμάτων μεγαλυτέρας αξίας.Τον άνθρωπον όμως,το λογικόν αυτό όν,έπλασε “κατ΄εικόνα και καθ΄ομοίωσιν Αυτού” δια να εξομοιωθή αργότερον πρός Αυτόν.

Τα ζώα είναι βοηθοί του ανθρώπου.Και αν ακόμη κανείς δεν το εννοή ,τα ζώα τον βοηθούν εις όλον τον βίον του.Πολλάκις όμως ο άνθρωπος φαίνεται αχάριστος πρός αυτά.Τα τυρρανεί και δεν διστάζει ενίοτε να τα φονεύει.Τα βλέπει με περιφρόνησιν και τα βασανίζει,ενώ και ο μικρός εκείνος σκώληξ προσφέρει πολυτιμοτάτην βοήθειαν εις τον άνθρωπον,σκάπτει την γην και κάθε φύλλον το οποίον εισέρχεται εις την οπήν αυτήν σήπεται και κάμει γονιμωτέραν την γην.

Επίσης τα οικιακά ζώα μας δίδουν τροφήν και τόσας άλλας χρησίμους ύλας, χρησιμεύουν ως υποζύγια και εν γένει αποτελούν σπουδαιότατον βοηθό του ανθρώπου.Τέλος και αυτά τα θηρία,τα οποία θεωρεί ο άνθρωπος ως εχθρούς του και προσπαθεί παντοιοτρόπως να τα εξολοθρεύσει,είναι ενίοτε ωφέλιμα εις αυτόν.

Ο άνθρωπος λοιπόν ζει πάντοτε με την βοήθειαν των ζώων.Τα ζώα όμως και χωρίς ακόμα να τα βοηθήσει ο άνθρωπος δύναται να ζήσουν ελεύθερα εν τη φύσει.Οποία πλάνη λοιπόν,να νομίζωμεν οτι τα ζώα έχουν ανάγκην της βοήθειάς μας και όχι ημείς εκείνων! Και αν εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι τα ζώα δεν δύνανται να ζήσουν χωρίς την βοήθειαν του ανθρώπου,είναι διότι τα εξημερώσαμεν και τα εκμεταλλευόμεθα.

Εξ όλων αυτών εξάγομεν το συμπέρασμα οτι πρέπει να είμεθα ζωόφιλοι,οχι όμως εις υπέρτατον βαθμόν,όπως-δυστυχώς-συμβαίνει με μερικούς διότι τότε η ζωοφιλία μας καταντά υπερβολή και το χειρότερον ακόμα πάθος αθεράπευτον.

Πολλοί ποιηταί ηγάπησαν και εξύμνησαν τα ζώα και την αξίαν των,μεταξύ των οποίων διακρίνεται ο λεπτός εις τα αισθήματα του Ζαχαρίας Παπαντωνίου.

Ενθυμούμαι το εξής τετράστιχον απο το Δημοτικόν, το οποίον μου δίδει την δύναμιν να αγαπώ τα ζώα με όλην μου την ψυχήν και να μη τα βασανίζω, όπως έπρατα όταν ήμουν μικρός:

Μη τα ζώα βασανίζεις

και κτυπάς και αφανίζεις,

όπως εσύ,κι αυτά επίσης

νεύρα έχουσι κι αισθήσεις.

Ας αγαπώμεν λοιπόν εις το εξής όλοι μας τα ζώα δια να μας αγαπά ο Θεός, του οποίου είναι κτίσαματα.